

Sviatok Sedembolestnej Panny Márie

V prvom tohtoročnom čísle nášho časopisu sme sa venovali mariánskemu sviatku Hromnice, ktorý sa oslavuje vo februári. Ale aj tretí štvrtok je bohatý na rôzne mariánske sviatky. Napr. 15. augusta sa oslavuje nanebovzatie Márie, 22. augusta sa Mária oslavuje ako Kráľovná neba i zeme. 8. septembra sa oslavujú Máriine údajné narodeniny, 12. septembra zas jej meniny. Ani jeden z týchto sviatkov ako prakticky ani jeden z tých, ktorým sa venujem v tejto rubrike, však nemá opodstatnenie v Biblii. V dnešnom čísle sa bližšie pozrieme na sviatok, ktorý v histórii Slovenska zohráva spomedzi všetkých mariánskych sviatkov prím - Sviatok Sedembolestnej Panny Márie, údajnej patrónky Slovenska, ktorý sa oslavuje 15. septembra. Ako teda vznikol tento sviatok a čo je na ňom biblické. Či vôbec niečo!

Lipnutie ľudí na pohanstve sa najvypuklejšie prejavilo v túžbe po pokračovaní kultu bohýň. Vodcovia cirkvi, ktorí neváhali aj za cenu nebiblických kompromisov naplniť svoje kostoly, mali ten názor, že keby dokázali ľuďom ponúknuť v

r á m c i kresťanstva n e j a k ý náhradný motív za pohanskú b o h y ň u ,

pritiašlo by to do kresťanstva nových ľudí z pohanov. Samozrejme, najvhodnejším kandidátom sa jednoznačne stala Mária.

Obraz Márie uctievanej ako sedembolestná

V časoch apostázy (odpadnutia od viery) sa náboženský predstavitelia všemožne snažili predstaviť Máriu ako bohyňu. Vyhotovali jej presne také sochy, aké boli predtým vystavané pohanským bohyniam. V niektorých prípadoch, dokonca keď termín tlačil, „prekrstili“ pohanskú sochu na kresťanskú,

napr. ako sa to stalo s modlou bohyně Ízis, držiaca v ruke dieťa. Pohanský pôvod týchto vyobrazení je zjavný najmä v tom, že podobne ako v pohanstve, tak aj v katolicizme a pravosláví je Mária vždy väčšia, silnejšia, milujúcejšia, chápujúcejšia, dokonca viac trpiaca ako prísny, zženštilý, malý a bezvládný „Ježiško“.

Aj tituly, ktorými je Mária zahŕňaná, jednoznačne poukazujú nato, že tento kult má pôvod v pohanstve. Napr. titul Madonna má pôvod v babylonskom náboženstve: Nimród sa v „božskej“ forme zjavoval ako Baál. Jeho manželka sa volala bohyňa Baálti, čoho doslovný preklad je „Moja pani“. Pri preklade do latinčiny dostaneme „Mea Domina“, čo sa v modernej taliančine pretransformovalo do Madonny.

História Sedembolestnej

Biblickú *Miriam*, matku Ježiša Nazaretského Biblia predstavuje ako zbožnú ženu, ktorej Boh určil veľmi dôležité poslanie. Napriek tomu sa nikde nedočítame o tom, žeby Ježiš, či prvá cirkev prikazovala niekomu jej uctievanie. *Encyclopedia Britannica* uvádza, že v prvých storočiach sa v cirkvi nekládol žiadny dôraz na osobu Márie. Tento fakt potvrdzuje dokonca aj *The Catholic Encyclopedia*. Do začiatku IV. storočia, teda do Konštantínskej

doby, nikto nepovažoval Máriu za bohyňu, dokonca bolo jej uctievanie považované za herézu. V r. 431 na Efezskom koncile sa však už rozhodlo, že „Mária sa ľudským počatím Božieho Syna vo svojom lone skutočne stala Božou Matkou“.

Po roku 1000 nastáva veľké rozšírenie uctievania Máriiných bolestí. V roku 1253 pápež Alexander IV. uznal reholu *servítov*, ktorá sa venovala uctievaniu Sedembolestnej Panny Márie. Jej uctievanie sa neskôr rozšírilo aj na naše územie. Postupne bolo na Slovensku zasvätených Sedembolestnej Panne Márii vyše 45 kostolov a kaplniek. Prvá zmienka o sviatku Sedembolestnej Božej Matky pochádza z roku 1412, keď sa spomenul na cirkevnom sneme v Kolíne nad Rýnom, kde sa zaviedol na odčinenie urážok husitov voči ukrižovanému Kristovi a Jeho Matke.

Flámsky farár Ján Coudenberghe v roku 1482 šíri úctu k siedmim bolestiam. Súčasne sa šíri *Bratstvo Siedmich bolestí Panny Márie*, hneď schválené a podporované pápežmi, napr. Alexandrom VI. roku 1495. Benedikt XII. v roku 1727 tomuto sviatku dáva meno - Sviatok Sedembolestnej Panny Márie a ustanovil aj dátum - piatok pred Kvetnou nedeľou. Zároveň povolil, aby sa Panna Mária Sedembolestná uctievala ako Patrónka Slovenska. Popri tomto sviatku však vznikol aj druhý sviatok s tým istým názvom, slávený v polovici septembra, rozširovaný najmä rehoľou *Sluhov Panny Márie*. Povolil ho Inocent III. V roku 1814 Pius VII. predpísal tento sviatok pre celú cirkev. V roku 1913 Pius X. ustálil liturgickou reformou ako trvalý deň sviatku 15. september.

Bazilika v Šaštíne

2. apríla 1927 pápež Pius XI. dekrétom "*Celebre apud Slovacham gentem*" (Slávna u slovenského národa) vyhlásil Sedembolestnú Pannu Máriu za patrónku Slovenska. V roku 1964 pápež Pavol VI. dekrétom "*Quam pulchra*" povýšil chrám v Šaštíne na baziliku menšiu (Basilica Minor) a určil mu tak miesto vedľa bazilik v *Lurdoch*, *Fatime* alebo *Čenstochovej*. Kongregácia pre sviatosti a bohoslužbu schválila v roku 1976 slovenské proprium liturgie hodín, v ktorom sa tento sviatok označuje ako: *Beatae Mariae, Patronae Slovaciae, čiže Blahoslavená Mária, Patrónka Slovenska*.

Prečo Sedembolestná?

Titulom "Sedembolestná" katolíci uctievajú najmä prijatú Máriinu bolesť cez kríž. Pod krížom sa vraj matka ukrižovaného Krista stala matkou mystického tela narodeného z kríža, tzn. že kresťania sú zrodení zo vzájomnej obetujúcej sa a trpiacej lásky Ježiša a Márie. Kdežto Biblia jednoznačne vraví, že sme sa Božimi deťmi stali nie z pričinenia Márie, ale tým, že sme prijali Krista Živé Slovo Božie (Ján 1.12-13, 1.Pet.1.23)

Najprv sa hovorilo o piatich bolestiach, ako sa uctievalo päť Kristových rán (ruky, nohy, bok). To sa však kvôli rastúcej teológii

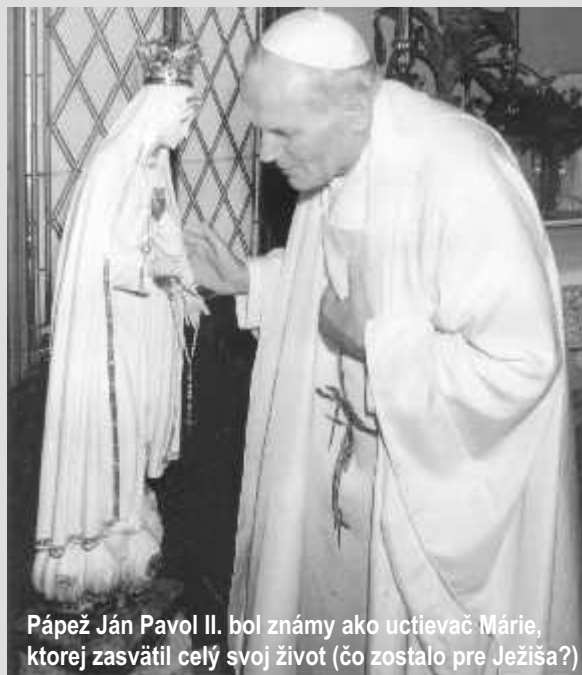
utrpenia zdalo málo, tak sa pristúpilo k hľadaniu nových utrpení, aby sa došlo aspoň k číslu 7, keďže sedem v biblickej reči znamená plnosť, dokonalosť, čím sa chcela naznačiť plnosť kalicha utrpenia, ktorý pila Mária spolu s Kristom. Aby sa skonkrétnil titul Sedembolestná, vypočítavali sa najprv historické momenty. Najprv sa počítali len tie, ktoré znášala s Kristom v dňoch jeho najväčšieho utrpenia (zajatie a bičovanie, predvedenie pred Piláta, odsúdenie, pribitie na kríž, smrť, sňatie z kríža, pochovanie). Keďže všetky tieto veci sa dotýkali priamo Krista a Márii podiel na utrpení nebol podľa ich názoru dostatočný (samozrejme v žiadnom prípade nechcem negovať materinský cit), bolo treba hľadať ďalšie utrpenia, ktoré by znášala už len Mária. A kto hľadá nájde. Tu sú: Simeonovo proroctvo o meči, ktorý aj jej prebodne srdce, útek do Egypta, hľadanie strateného Ježiša v Jeruzaleme, zajatie a odsúdenie Ježiša, Ježišova smrť na kríži, sňatie z kríža, pochovanie. Tým sa Mária stala spolutrpiteľkou a v trpení dokonca predbehla aj Ježiša. No nie je ľahké nájsť niečo, keď človek chce?!

Mariológia versus Božie Slovo

Keďže Biblia bola na indexe zakázaných kníh, kto by sa už len zaoberal tým, že napríklad nejaký Pavol kedysi napísal, že „Ale toho čosi málo menším od anjelov učineneho vidíme **Ježiša**, pre utrpenie smrti korunovaného slávou a cťou, aby milosťou Božou **za každého okúsil smrť**“ (Žid.2.9), alebo, že Izaiáš prorokoval nie o Márii, ale o Kristovi, že „Opovrhnutý bol a opustený od ľudí, **muž bolesti**, a oboznámený s nemocou, a jako ten, pred ktorým skrývajú tvár, opovrhnutý, a preto

sme si ho nevážili, kým on vzal na seba naše nemoci a niesol naše bolesti, a my sme sa domnievali o ňom, že je ranený a zbitý od Boha a strápený“. (Iz. 53.3-4).

Nábožensko-politická vôľa znela: treba znovu zaviesť kult bohyně, aby nás bolo čo najviac. Teologicky to správne nie je, ale nevadí, vypracujeme novú teológiu. Katolíci síce argumentujú tým, že: „K Márii sa len utiekame, neuctievame ju,“ ale nehovoria pravdu, pretože Kánon 1186 im Máriu jednoznačne odporúča: „Na rozvíjanie posväcovania Božieho ľudu Cirkev do osobitného a

Pápež Ján Pavol II. bol známy ako uctievač Márie, ktorej zasvätil celý svoj život (čo zostalo pre Ježiša?)

synovského uctievania veriacich odporúča preblahoslavenú Máriu vždy Pannu, Matku Božiu, ktorú Kristus ustanovil za matku všetkých ľudí, a podporuje aj pravý a hodnoverný kult iných svätých, ktorých príklad veriacich povzbudzuje a príhovor im pomáha.“

Ale Žalm 2.12 nám hovorí niečo iné: „**Lúbajte syna** (a nie matku!), aby sa nerozhneval, a pohynuli by ste na ceste, lebo sa skoro zapáli jeho hnev. **Blahoslavení sú všetci, ktorí sa**

utiekajú k nemu.“ Uctievať sa má jedine Boh (Mt.4.10). On je jediným Patrónom - ochrancom.

Často sa oponuje tým, že v Mariánskych pútnických miestach, ako napr. Lurdy, Fatima, ale aj Šaštín, Levoča či Mariánky dochádza k zázrakom, najčastejšie k uzdraveniam či rôznym videniam a snom. Božie Slovo však vraví, že „...keby aj prišlo znamenie alebo zázrak, o ktorom by ti hovoril, a povedal by: Podme za inými bohmi, ktorých si neznal, a slúžme im! Neposlúchneš na slová toho proroka alebo na slová toho, komu by sa sníval nejaký taký sen...“,

(5.M.13.2-3a)

V modlitbe ruženca sa Zdravas Mária modlí deväťkrát častejšie než Otčenáš teda modlitbu, ktorej model ukázal Ježiš. Katolíci tvrdia, že keď sa modlia k Márii, ona sprostredkuje ich modlitby Ježišovi. A pretože je ona Ježišovou matkou, Ježiš modlitby vypočuje, pretože sa jej chce zavďačiť. Z toho však vyplýva, že v Márii je viac súcitu, lásky,

pochopenia a milosti ako v Ježišovi!!! A to sme zas pri pohanskej teológii o zlom bohu, vedľa ktorého musí stáť dobrá, súcitná a lútosťivá bohynia, ktorá boha prehovorí a nakloní jeho srdce oproti ľuďom.

Modlitba je rozhovor s Bohom. Mária nie je Boh, ale človek. Modliť sa k nej znamená modliť sa k stvoreniu miesto k Stvoriteľovi. O následkoch tohto hovorí jasne Pavol v Rim.1.18-32, čo sa aj napíňa v množstve homosexuálnych a pedofilných

káuz Vatikánu.

Známy katolícky autor *Alphonsus Liguori* (ktorého Gregor IV. vyhlásil za svätého a Pius IX. ho vyhlásil za doktora cirkvi, vo svojich knihách poukazoval na to, o čo sú účinnejšie modlitby adresované Márii než Ježišovi. Dokonca tvrdí to, že ten človek, ktorý sa rozhodne svoje modlitby adresovať Ježišovi riskuje, že pre Kristov hnev nebude vypočutý. Keď sa však bude modliť k Márii, tak jej stačí len ukázať Synovi prsia, ktoré požíval a jeho hnev ihneď prestane. Tento názor doktora cirkvi je však v príkrom rozpore s Božím Slovom, kde sa s ním stretol aj samotný Kristus: „A stalo sa v tom, ako to hovoril, že nejaká žena zo zástupu pozdvihla svoj hlas a povedala mu: *Blahoslavený život, ktorý ťa nosil, a prsia, ktoré si požíval! Ale on povedal: Ba pravda, blahoslavení, ktorí čujú slovo Božie a zachovávajú ho!*“ (Luk.11.27-28).

Tento blud má tiež pôvod v pohanstve, kde práve Diana Efezská bola vykresľovaná s odhalenými prsiami (na niektorých vyobrazeniach ich mala dokonca sto!). Paralela medzi Máriou a Dianou je však evidentná. V katolíckych krajinách (Slovensko nevynechajúc) sa snáď len málokto nestretol s procesiou, na čele ktorej nesú sochu Kráľovnej Nebies a spievajú na jej česť rôzne chvály, napr.: „Veľká si Mária“. S niečím takým sa stretáme aj v Biblii. Akurát sa to nachádza pri opise Pavlových misijných ciest, kde sfanatizovaný a pobúrený dav kričal: „*Veľká je Diána Efežanov!*“ (Sk.19. kap.) Raz a navždy si treba uvedomiť, že

Mária napriek tomu, že bola bohabojná žena, milujúca manželka a dobrá matka svojich detí, nebola, nie je a ani nikdy nebude Bohom. Bola človekom tak ako hociktorá iná žena z potomstva Adamovho. A o ľuďoch predsa platí „...*nieto rozdielu, lebo všetci zhrešili a postrádajú slávy Božej*“ (Rim.3.23). Ako každý iný človek, tak aj Mária teda potrebovala Spasiteľa, čo aj sama proklamovala slovami: „*a môj duch plesá nad Bohom, mojím Spasiteľom*“ (Luk.1.47).

Zamyslieť sa treba trochu aj nad tým zaujímavým ekonomickým

nedostatočne pozorný, láskavý, milujúci, schopný a ochotný naplniť všetky svoje požehnania v národe. Biblia jednoznačne vraví „*Tvoja je, ó, Hospodine, velebnosť i hrdinská moc i sláva i víťazstvo i veličenstvo, áno všetko na nebi i na zemi. Tvoje je, ó, Hospodine, kráľovstvo, a ty si vyvýšený všetkému za hlavu. A bohatstvo a sláva prichodí zpred tvojej tváři, a ty panuješ nad všetkým, a v tvojej ruke je sila i udatnosť, a v tvojej ruke je zveličiť a posilniť, koho len chceš.*“ (1.Kr.29.12). Nebezpečenstvom, dokonca tragédiou pre celý národ, je obracať sa na niekoho iného. Ak

Na mariánskych pútnických miestach ľudia nosia na pleciach sochy Márie a prejavujú jej úctu, ktorá náleží jedine Bohu

a geopolitickým faktom, ako je možné, že v tých krajinách, kde je silný mariánsky kult, došlo k schudobneniu obyvateľstva a celých národov (napr. Južná a Stredná Amerika, východná a južná Európa a pod.). A naopak v tých regiónoch, kde sa reformácie stretli so širokým prijatím zo strany obyvateľov, dochádza aj teraz k prosperite.

Urobiť z Márie alebo z iného človeka patróna nad krajinou, má totiž za následok opovrhnutie Bohom, naznačenie, že je

to národ urobí, nemôže sa čudovať tomu, že bude konfrontovaný s poníženosťou, zbabelosťou, závisťou, oslabením, hanbou, prehrou, chudobou a slabosťou.

Zdroj:

- Ralph Edward Woodrow „BABYLON MYSTERY RELIGION Ancient and Modern“ © 1966 Ralph Edward Woodrow Evangelistic Association, Inc.

- Dave Hunt: „Žena jedoucí na šelmě“

- Codex Iuris Canonici (Kódex kánonického práva Rímskokatolíckej cirkvi z roku 1983)

- Katolícke noviny č. 38/2002

- internet

Róbert Vysocký